

รายงานการวิจัย

เรื่อง

ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา
Comments of the user databases of digital archives. University of Phayao.

โดย

นางสุพร ทิพย์จักร์

ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจาก มหาวิทยาลัยพะเยา

ประจำปีงบประมาณ 2560

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความร่วมมือจากหลายฝ่าย ผู้วิจัยขอขอบคุณมหาวิทยาลัยพะเยาที่ได้ให้โอกาสและเงินทุนสนับสนุนงานวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ เปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์ ที่ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดทำวิจัยเป็นอย่างดี ขอขอบคุณผู้อำนวยการศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา ที่ได้ให้การส่งเสริมสนับสนุนงานวิจัย และขอขอบคุณนิสิตและบุคลากรมหาวิทยาลัยพะเยา ทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะงานวิจัยในครั้งนี้ หากมีข้อมูลส่วนใดขาดตกบกพร่องผู้วิจัยขอน้อมรับไว้เพื่อแก้ไขและขออภัยไว้ ณ ที่นี้ด้วย

สุพร ทิพย์จักร์

กันยายน 2560

ชื่อเรื่อง	ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา
ผู้วิจัย	นางสุพร ทิพย์จักร์
หน่วยงาน	ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา และศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา และนำผลการวิจัยดังกล่าวนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา ให้มีประสิทธิภาพต่อไป สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ นิสิต และบุคลากรของมหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 380 คน และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี มีวุฒิศึกษาระดับปริญญาตรีและกำลังศึกษาอยู่ระดับปริญญาตรี สำหรับในด้าน**ลักษณะของระบบฐานข้อมูล** มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.76$) โดยมีระดับความพึงพอใจด้านความน่าเชื่อถือของข้อมูล ($\bar{x}=3.99$) มากที่สุด รองลงมาคือด้านความชัดเจนของข้อมูล ($\bar{x}=3.89$) และด้านความครบถ้วนของข้อมูล ($\bar{x}=3.60$) น้อยที่สุด สำหรับในด้าน**การจัดระบบฐานข้อมูล** มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.70$) โดยมีระดับความพึงพอใจด้านความเหมาะสมของรูปแบบที่ใช้ในฐานข้อมูล ($\bar{x}=3.74$) มากที่สุด รองลงมาคือด้านการนำเสนอข้อมูลในฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}=3.69$) และด้านความสะดวกในการใช้งานระบบฐานข้อมูล ($\bar{x}=3.60$) น้อยที่สุด สำหรับในด้าน**การให้บริการของระบบฐานข้อมูล** มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.74$) โดยมีระดับความพึงพอใจด้านกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{x}=3.93$) มากที่สุด รองลงมาคือด้านความปลอดภัยของฐานข้อมูลที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ($\bar{x}=3.80$) และด้านสามารถค้นหาหรือเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ง่าย ($\bar{x}=3.49$) น้อยที่สุด

ส่วนปัญหาของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่ารูปภาพบางรูปภาพมีขนาดใหญ่เกินความจำเป็น ทำให้เปลืองเนื้อที่ที่ควรจะบรรจุรายละเอียดของข้อมูลอื่นๆ ในขณะที่เดียวกันขนาดของตัวอักษรในฐานข้อมูลบางเรื่องมีขนาดเล็กมาก ทำให้อ่านยากและอาจเกิดความผิดพลาดในการอ่านข้อมูล นอกจากนี้ข้อมูลบางเรื่องไม่เป็นปัจจุบันทำให้ไม่สามารถใช้อ้างอิงได้

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ.....	ก
บทคัดย่อ.....	ข
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ช
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	2
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	3
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	4
1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น.....	4
2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับฐานข้อมูล.....	9
3. แนวคิดและทฤษฎีจุดหมายเหตุ.....	13
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
บทที่ 3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	21
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	21
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	22
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย.....	30

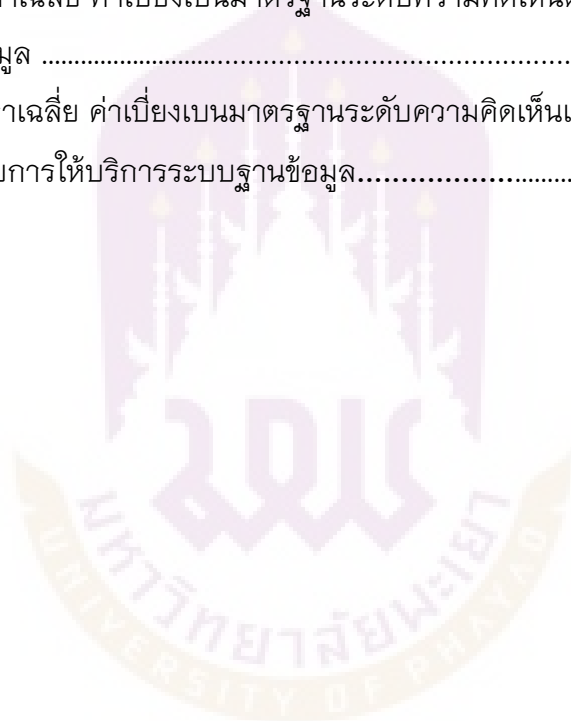
สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
สรุปผลการวิจัย.....	30
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป.....	31
บรรณานุกรม.....	32
ภาคผนวก.....	34
ประวัติผู้วิจัย.....	37

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	25
2. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมาย.....	28
3. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นด้านการจัดระบบ ฐานข้อมูล	30
4. แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับ เกี่ยวกับการให้บริการระบบฐานข้อมูล.....	30

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. หน้าจอบอกจุดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา.....	15
2. หน้าจอแสดงเมนูการค้นหา จุดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา.....	16
3. หน้าจอแสดงการใส่คำค้นหา ข่าวที่เราต้องการ.....	16
4. หน้าจอแสดงข่าวที่เราค้นหา.....	17
5. กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	20

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

หอจดหมายเหตุ ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ได้ทำการศึกษา และวิเคราะห์ออกแบบฐานข้อมูลดิจิทัล จดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อดำเนินการ จัดเก็บเอกสารจดหมายเหตุ อย่างเป็นระบบ โดยการนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาช่วยในการ ลงทะเบียนการจัดหมวดหมู่ การสืบค้น การให้บริการและช่วยลดการจัดเก็บเอกสารในรูปแบบ กระดาษ โดยเปลี่ยนมาเป็นการจัดเก็บในรูปแบบของอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อช่วยให้ประหยัดพื้นที่ใน การจัดเก็บ ลดปัญหาการสูญหายของเอกสารและการค้นหาเอกสารไม่พบ ช่วยให้ผู้ใช้บริการ สามารถค้นคว้าได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

จากผลงานการวิจัยประจำปี 2559 ของนางสุพร ทิพย์จักร์ (2560) เรื่องฐานข้อมูล ดิจิทัล จดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา ได้สรุปผลการวิจัยจากบุคลากรศูนย์บรรณสารและ สื่อการศึกษา จำนวน 18 คน ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมีอายุอยู่ในช่วง 31-40 ปี มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโท ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการออกแบบระบบ ฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา พบว่ามีการใช้รูปแบบตัวอักษรที่เหมาะสม อ่านง่าย ขนาดตัวอักษรที่ใช้มีความเหมาะสม อ่านง่าย มีจุดเด่นหรือเอกลักษณ์ในการนำเสนอ ของระบบ มีการจัดวางข้อมูลที่เรียงง่ายไม่ซับซ้อน ระบบมีการจัดวางข้อมูลเป็นหมวดหมู่ ด้าน การใช้งานระบบฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ ระยะเวลาที่ใช้ในการแสดงผลพร้อมต่อความ ต้องการ มีการปรับเปลี่ยนข้อมูลได้ ระยะเวลาในการดาวน์โหลดข้อมูลมีความรวดเร็ว มีความถูกต้องในการเชื่อมโยงข้อมูล ด้านเนื้อหาของระบบฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ เนื้อหา ตรงกับความต้องการ เนื้อหา มีความสอดคล้องกับหัวเรื่อง ปริมาณของเนื้อหา มีความเหมาะสม มีความถูกต้องของเนื้อหา และเนื้อหาของข้อมูลมีความสมบูรณ์ ด้านประสิทธิภาพระบบ ฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ พบว่าข้อมูลที่นำออกมาใช้งานมีความถูกต้อง ระยะเวลาในการ ดาวน์โหลดข้อมูลมีความรวดเร็ว มีการปรับเปลี่ยนข้อมูลได้ มีความถูกต้องในการเชื่อมโยง ข้อมูล ระยะเวลาที่ใช้ในการแสดงผลพร้อมต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการที่มีต่อการให้บริการระบบฐานข้อมูลดิจิทัล จดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการทั้งในด้านพฤติกรรมการใช้บริการ ตลอดจนจนความต้องการในการใช้บริการ เพื่อนำมาใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการให้บริการต่างๆ ให้สอดคล้องกับความต้องการและความเหมาะสมของผู้ใช้บริการต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา
2. เพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาประชากร ได้แก่ ผู้ใช้ นิสิตและบุคลากร มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 1,685 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา

ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ คือ มหาวิทยาลัยพะเยา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาวิจัย เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคม 2560 – กันยายน 2561

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกของความรู้สึก ด้วยความพึงพอใจที่มีต่อระบบฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา

ฐานข้อมูล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันอยู่ อย่างเป็นระบบและนำข้อมูลเหล่านั้นมาประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์ให้เป็นสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยฐานข้อมูลประกอบด้วยอักขระ (character) ที่รวมกันเป็นเขตข้อมูล (field) เขตข้อมูลรวมกันเป็นระเบียน (record) และระเบียนหลายๆ ระเบียนรวมกัน เป็นแฟ้มข้อมูล (file) แฟ้มข้อมูลหลายๆ แฟ้ม รวมกันเป็นฐานข้อมูลก่อให้เกิดการใช้สารสนเทศร่วมกัน

จดหมายเหตุ หมายถึง หนังสือบอกข่าวคราวที่เป็นไปในรูปแบบของรายงานหรือบันทึกเหตุการณ์ ต่างๆ ที่เกิดขึ้นและเอกสารที่ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชนผลิตขึ้นเพื่อใช้เป็นหลักฐานและเครื่องมือในการปฏิบัติงาน

จดหมายเหตุดิจิทัล หมายถึง จดหมายเหตุที่แปลงต้นฉบับจากเอกสาร และวัตถุจดหมายเหตุประเภทอื่นเป็นดิจิทัล เพื่อการอนุรักษ์ (Digital preservation) และขยายโอกาสการเข้าถึงและเพิ่มช่องทางการบริการความรู้ในอินเทอร์เน็ต การดำเนินงานจดหมายเหตุดิจิทัลเพื่อการอนุรักษ์ ประกอบด้วยการใช้เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการบันทึกและแปลงข้อมูล การสืบค้น และบันทึกข้อมูลไว้อย่างยั่งยืน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

ได้รับทราบความคิดเห็นของบุคลากรและนิสิต มหาวิทยาลัยพะเยาเพื่อจะได้นำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการให้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา ต่อไป

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
2. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับฐานข้อมูล
3. แนวคิดและทฤษฎีจดหมายเหตุ
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

Foster and Richard (1952 อ้างอิงใน อรสา หนูกระแสร, 2557, หน้า 7) กล่าวว่า ความคิดเห็นเกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ คือ

1. ประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งของบุคคล หมู่คณะ เรื่องราวหรือสถานการณ์ต่าง ๆ โดยความคิดเห็นจะเกิดขึ้นในตัวบุคคลจากการได้พบเห็นความคุ้นเคย ซึ่งถือว่าเป็นประสบการณ์ตรงและจากการได้ยินได้ฟังได้เห็นรูปถ่าย หรืออ่านจากหนังสือโดยไม่ได้พบเห็นของจริงถือว่าเป็นประสบการณ์ทางอ้อม
2. ระบบค่านิยมและการตัดสินค่านิยมที่หากแต่ละกลุ่มมีนิยมและการตัดสินค่านิยมไม่เหมือนกัน ความคิดเห็นในสิ่งต่าง ๆ ก็จะได้แตกต่างกันไปด้วย

Feld M. P. Man (1971 อ้างอิงใน อรสา หนูกระแสร, 2557, หน้า 7) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า การสำรวจความคิดเห็น เป็นการศึกษารู้สึกของบุคคล กลุ่มคนที่มิต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน เป็นต้น การสำรวจความคิดเห็นจะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนนโยบายต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลงนโยบาย หรือการเปลี่ยนแปลงระบบงาน รวมทั้งในการฝึกหัดทำงานด้วย เพราะจะทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และเป็นไปตามความพอใจของผู้ร่วมงาน

Best (1977 อ้างอิงใน อรสา หนูกระแสร, 2557, หน้า 7) กล่าวว่าความคิดเห็น หมายถึง การแสดงออกด้านความรู้สึกของบุคคลต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ด้วยการพูดการเขียน โดยมีพื้น

ฐานความรู้เดิม ประสบการณ์ที่บุคคลได้รับตลอดจนสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้นเป็นหลักในการแสดงความคิดเห็น

Oskamp (1977 อ้างอิงใน อรสา หนูกระแสร, 2557, หน้า 7) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการก่อการเกิดความคิดเห็นนอกจากประสบการณ์ คือ

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและสรีระ ได้แก่ อวัยวะต่าง ๆ ของบุคคลที่ใช้รับรู้ความผิดปกติของอวัยวะความบกพร่องของอวัยวะสัมผัสมีผลต่อความคิดเห็นไม่ติดต่อบุคคลภายนอก
2. อิทธิพลของผู้ปกครอง คือ เมื่อเป็นเด็กผู้ปกครองจะเป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดและให้ข้อมูลแก่เด็กได้มาก ซึ่งจะมีผลต่อพฤติกรรมและความคิดเห็นของเด็กด้วย
3. ทักษะและความคิดเห็นของกลุ่ม คือ เมื่อบุคคลเจริญเติบโตย่อมจะมีกลุ่มและสังคม ดังนั้นความคิดของกลุ่มเพื่อน กลุ่มอ้างอิง หรือการอบรมสั่งสอนในโรงเรียน หน่วยงานที่มีความคิดเห็นเหมือนหรือแตกต่างกันย่อมจะส่งผลต่อความคิดเห็นของบุคคลด้วย
4. สื่อมวลชน คือ สื่อต่าง ๆ ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน อันได้แก่ โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ นิตยสารเป็นปัจจัยอันหนึ่งที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคล

Hurlock (1995 อ้างอิงใน อรสา หนูกระแสร, 2557, หน้า 8) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกด้านความรู้สึกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด เป็นความรู้สึกเชื่อถือที่ไม่ได้อยู่บนความแน่นอนหรือความจริง แต่ขึ้นอยู่กับจิตใจบุคคลจะแสดงออกโดยมีข้ออ้างหรือการแสดงเหตุผลสนับสนุน หรือปกป้องความคิดเห็นนั้น ความคิดเห็นบางอย่างเป็นผลของการแปลความหมายของข้อเท็จจริงขึ้นอยู่กับคุณสมบัติเฉพาะตัวของแต่ละคน เช่น พื้นความรู้ ประสบการณ์การทำงาน สภาพแวดล้อมและมีอารมณ์เป็นส่วนประกอบที่สำคัญ การแสดงความคิดเห็นอาจจะได้รับการยอมรับ หรือปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ก็ได้

ศรีสมบุรณ์ แยมกมล (2538, หน้า 47) กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางความรู้สึกหรือความเชื่อมั่นต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจเกิดจากการประเมินผล สิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้น โดยมีอารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ความคิดเห็นนี้อาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา การแสดงความคิดเห็นอาจจะทำด้วยคำพูดหรือการเขียนก็ได้

สิริพร บุญนันทน์ (2539, หน้า 7) กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกหรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง ซึ่งอาจเกิดจากการประเมินผลสิ่งนั้นหรือเหตุการณ์นั้นโดยมีอารมณ์ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมในขณะนั้นเป็นพื้นฐานการแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ตาม อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่นก็ได้ ความคิดเห็นอาจจะเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา การแสดงออกความคิดเห็นอาจทำด้วยคำพูดหรือการเขียน

ก็ได้ ความคิดเห็นว่าเป็นการแสดงออกทางถ้อยคำ (Verbal expression) เกี่ยวกับทัศนคติความเชื่อหรือค่านิยมแต่ความคิดเห็นไม่ใช่สิ่งเดียวกับทัศนคติ เพราะในตัวของมันเองไม่จำเป็นต้องประกอบด้วยองค์ประกอบทางอารมณ์หรือพฤติกรรม

นพมาศ ชีรเวทิน (2542, หน้า 99) อธิบายว่าความคิดเห็นซึ่งตรงกับคำว่า Opinion ในภาษาอังกฤษเป็นการใช้ปัญญาความคิดประกอบถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม หรือทัศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับปัญหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง หรือ คาแถลงที่ยอมรับนับถือว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่าความเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่าเจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่าแนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้มา และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยาสนับสนุน หรือเป็นปฏิบัติต่อบางสิ่งบางอย่างหรือต่อบุคคลบางคนความคิดเห็นเป็นสิ่งที่มนุษย์ได้แสดงออกมา โดยการพูดหรือการเขียน มนุษย์นั้นจะพูดจากใจจริงพูดตามสังคม หรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้คนส่วนใหญ่มักจะถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมาเป็นนั่นเป็นสิ่งที่สะท้อนความในใจ ในปัจจุบันนี้การศึกษาและสำรวจประชามติได้รับความนิยมสูงเนื่องจากมีความน่าเชื่อถือสูง การแสดงประชามตินั้นก็คือการแสดงความคิดเห็น

สุพัตรา สุภาพ (2545, หน้า 132) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็นไว้ว่า ความคิดเห็นเป็นการ แสดงออกของบุคคลหรือกลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะการพูดหรือการเขียน ซึ่งในการแสดงออกนี้จะต้องอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ และพฤติกรรมระหว่างบุคคล ก่อนที่จะมีการตัดสินใจแสดงออก ซึ่งการแสดงออกนี้อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธจากผู้อื่นก็ได้สรุปได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกของบุคคลทางอารมณ์ ความรู้สึก หรือทางความเชื่อต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่ง โดยไม่ต้องมีหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปแล้วนำไปสู่การแปลความหมาย หรือการคาดคะเน โดยอาศัยความรู้ อารมณ์ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมขณะนั้นเป็นพื้นฐานแสดงออก ซึ่งอาจจะถูกต้องหรือไม่ก็ได้ อาจได้รับการยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ นอกจากนี้ความคิดเห็นยังอาจเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลาและแสดงออกได้ทั้งในทางบวกหรือทางลบก็ได้ผ่านทางคำพูด การเขียน หรือเครื่องหมายสัญลักษณ์ การสำรวจความคิดเห็นเป็นการศึกษาหาความรู้ลึกซึ้งของบุคคล กลุ่มคนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่ละคนจะแสดงความเชื่อและความรู้สึกใด ๆ ออกมาโดยการพูด การเขียน ความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคลที่แสดงออกต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ซึ่งเรื่องเดียวกันก็ไม่จำเป็นที่บุคคลต้องมีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันหรือเหมือนกันเสมอไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับว่ามีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด

การวัดความคิดเห็น

จากการศึกษาเอกสารต่าง ๆ พบว่านักวิชาการได้กล่าวถึงการวัดความคิดเห็นไว้อย่างหลากหลาย อาทิ

นีออน กลิ่นรัตน์ (2525 อ้างอิงใน พระมหาเอกมร ฐิตปญโญ, 2553, หน้า 14) กล่าวว่าความคิดเห็นและทัศนคติ มีความหมายและลักษณะต่าง ๆ โกล้เคียงกันมาก ดังนั้นการวัดความคิดเห็นจึงใช้วิธีการวัดทางทัศนคติได้ด้วย แต่เนื่องจากทัศนคติเป็นพฤติกรรมภายใน และไม่สามารถทราบได้เลยว่าบุคคลมีทัศนคติ อย่งไร ดังนั้นจึงต้องใช้วิธีการอนุมานจากพฤติกรรมภายนอกที่บุคคลแสดงออก และมีวิธีการวัด หลาย ๆ อย่างด้วยกันการรายงานตนเองเป็นการวัดทัศนคติโดยวิธีการให้ผู้ถูกวัดรายงานตนเองถึงความรู้สึกทำที่ต่อสิ่งนั้น ๆ อาจเป็นไปได้ในรูปแบบทางบวกหรือทางลบ ไม่ได้แยกวัดองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน คือด้านความคิด ความรู้สึก หรือด้านพฤติกรรม แต่จะวัดเพียง ดี-ไม่ดี สนับสนุน-คัดค้าน เห็นด้วย-ไม่เห็นด้วย มาตราวัด ทัศนคติแบบนี้แบ่งออกได้หลายประเภท เช่น มาตราวัดของ ลิเคิร์ท (Likert scales) ได้สร้างมาตราวัดทัศนคติโดยพัฒนามาจากของ Thurstone มีข้อความทั้งบวกและทางลบปะทะกัน ส่งไปให้ผู้ตอบตัดสินใจว่าข้อความใดตรงกับระดับความคิดเห็นของผู้ตอบมากที่สุด ซึ่งมี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่มีความเห็น ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง แต่จากการใช้มาตราวัดแบบนี้มักจะพบว่า ผู้ตอบที่ช่องไม่มีความเห็นเป็นส่วนมาก จึงมีการใช้คำว่าเห็นด้วยเพียงเล็กน้อย และไม่เห็นด้วยเพียงเล็กน้อย แทนคำว่าเฉย ๆ เพื่อให้สามารถวัดความเห็นของผู้ตอบได้การสังเกตพฤติกรรมภายนอกของบุคคล เป็นอีกวิธีหนึ่งที่ทำให้ทราบถึงทัศนคติของบุคคลได้ ซึ่งอาจใช้วิธีการสัมภาษณ์ประกอบด้วยเพื่อให้ผู้ถูกสัมภาษณ์อธิบายเพิ่มเติม และนอกจากนั้นอาจจะใช้วิธีการต่าง ๆ ต่อไปนี้ เพื่อวัดทัศนคติหรือความคิดเห็น ได้แก่

1. การใช้วิธีการสังเกตสภาพ เช่น การใช้ผู้ถูกศึกษาบรรยายภาพที่มองเห็นไม่ชัดเจนหรือใช้เติมคำ หรือข้อความ หรือให้พูดคำใดคำหนึ่งที่นึกขึ้นได้ทันทีหลังจากที่เสนอคำที่ต้องการวัด

2. ผลการทำแบบทดสอบแบบปรนัย คือ การเลือกคำตอบจากแบบทดสอบแบบปรนัยในตัวเลือกที่ไม่ถูกต้อง และแสดงถึงความลำเอียงในเรื่องนั้น โดยจะต้องมีคำตอบที่ถูกต้องไว้ด้วย

3. การวัดจากปฏิกิริยาของร่างกาย เนื่องจากว่าขณะที่ร่างกายเกิดอารมณ์จะมีปฏิกิริยาของร่างกายที่สามารถวัดได้ เช่น การใช้เครื่องวัดการตอบสนองของผิวหนัง การวัดจากอัตรา การเต้นของหัวใจ การบีบตัวของหลอดเลือด การหดและการขยายตัวของม่านตา สิ่งเหล่านี้จะทำให้รู้ถึงความเข้มข้น ของทัศนคติ แต่ไม่สามารถบอกทิศทางว่าเป็นไปในทางลบหรือทางบวก

4. การวัดด้วยการแสดงออกทางใบหน้าแบบนี้ แบ่งเกณฑ์การวัดออกเป็นอาการของปากกล่าวคือ ถ้าริมฝีปากโค้งขึ้นก็แสดงว่ามีความเห็นด้วย ถ้าริมฝีปากอยู่ในระดับแนวราบหรือปกติแสดงว่าไม่แสดงความคิดเห็นหรือไม่แน่ใจ แต่ถ้าริมฝีปากโค้งลงล่าง แสดงให้เห็นว่าไม่เห็นด้วย การวัดความคิดเห็น หรือทัศนคติส่วนใหญ่จะใช้วิธีการแบบรายงานตนเอง เพราะสามารถจัดเก็บข้อมูลได้จากคนกลุ่มใหญ่ ซึ่งอาจกระทำได้โดยการสัมภาษณ์ ซึ่งมีทั้งแบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะคำถามไว้ให้เลือกตอบ และลักษณะคำถามที่ผู้ตอบสามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ หรืออาจใช้แบบสอบถามซึ่งสามารถใช้ได้รวดเร็ว ข้อมูลที่ได้สามารถนำไปอธิบายได้กว้างขวาง แต่มีข้อจำกัด เพราะอาจได้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริงกับพฤติกรรมของเขา เนื่องจากบุคคลเกิดความระมัดระวังในการตอบแบบสอบถาม เพราะฉะนั้น การวัดทัศนคติจึงควรใช้หลาย ๆ วิธีประกอบกันเพื่อช่วยเสริมข้อบกพร่องในวิธีใดวิธีหนึ่งเพื่อให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531 อ้างอิงใน พระมหาเอกมร วิฑูรย์, 2553, หน้า 16)

กล่าวถึงมาตราวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่ใช้กันอยู่แพร่หลายมี 4 วิธี คือ

1. วิธีของเทอร์สตัน (Thurston's method) เป็นวิธีสร้างมาตราวัดออกเป็นปริมาณแล้วเปรียบเทียบตำแหน่งของความคิดเห็นหรือทัศนคติไปในทางเดียวกันและเสมือนว่าเป็น Scale ที่มีช่วงห่างเท่ากัน (Equal-appearing intervals)

2. วิธีของกัตต์แมน (Guttman's scale) เป็นวิธีวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นในแนวเดียวกันและสามารถจัดอันดับของทัศนคติสูง-ต่ำ แบบเปรียบเทียบกันและกันได้ จากอันดับต่ำสุดถึงสูงสุดได้ และแสดงถึงการสะสมของข้อความความคิดเห็น

3. วิธีจำแนกแบบ เอส ดี สเกล (Semantic differential scale) เป็นวิธีการวัดทัศนคติหรือความคิดเห็นโดยอาศัยคู่คำคุณศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (Bipolar adjective) เช่น ดี-เลว, ชัยน-ชี้เกียจ เป็นต้น

4. วิธีของไลเคิร์ต (Likert's method) เป็นวิธีสร้างมาตราวัดทัศนคติและความคิดเห็นที่นิยมแพร่หลาย เพราะว่าเป็นวิธีสร้างมาตราวัดที่ง่าย ประหยัดเวลา ผู้ตอบสามารถแสดงทัศนคติในทางชอบหรือไม่ชอบ โดยจัดอันดับความชอบหรือไม่ชอบ ซึ่งอาจมีคำตอบให้เลือก 4 หรือ 5 คำตอบ และให้คะแนน 5, 4, 3, 2, 1 หรือ +2, +1, 0, -1, -2 ตามลำดับ

สรุปได้ว่า การวัดความคิดเห็น เป็นประเมนการแสดงออกทางด้านความรู้สึกของแต่ละบุคคลในการตัดสินใจ ประเมินค่า หรือแสดงทรรศนะเกี่ยวกับสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยมีความเชื่อ ทัศนคติ และค่านิยมเป็นองค์ประกอบ ความคิดเห็นแสดงออกได้ทางการพูดหรือการเขียน โดยอาศัยพื้นฐานทางด้านความรู้ ประสบการณ์ สภาพแวดล้อม และข้อมูลข่าวสารของแต่ละบุคคลซึ่งไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับฐานข้อมูล

ฐานข้อมูล (database) เข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบงานที่นำเครื่องคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการปฏิบัติงาน ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของฐานข้อมูลไว้หลายท่านดังนี้

นันทนี แสงวงโสภา และวศิน เพิ่มทรัพย์ (2544, หน้า 47) กล่าวว่า ฐานข้อมูล หมายถึง กลุ่มข้อมูล (data) ที่เป็นข้อเท็จจริง (real fact) ที่ถูกนำมาเก็บรวบรวมไว้ในที่เดียวกันอย่าง เป็นระบบเพื่อนำไปใช้ในวัตถุประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่ง โดยกลุ่มผู้ใช้ตั้งแต่หนึ่งกลุ่มขึ้นไป ข้อมูลอาจเป็นข้อเท็จจริงเกี่ยวกับบุคคล สิ่งของ สถานที่ หรือเหตุการณ์ใด ๆ ที่เป็นทั้งตัวเลข รูปภาพ หรืออื่นๆ

วรภกรณ โภทิตวารากร (2543, หน้า 9) กล่าวไว้ว่า ฐานข้อมูล หมายถึง แหล่งที่เก็บข้อมูลและมีความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลเท่านั้น โดยปกติแล้วในเรื่องของฐานข้อมูลมักจะเกี่ยวข้องกับข้อมูลตรรกะ (logical file) มากกว่าข้อมูลกายภาพ (physical file) การออกแบบฐานข้อมูลจะเป็นการออกแบบในส่วนของข้อมูลตรรกะ การเกี่ยวพันระหว่างข้อมูลกายภาพกับข้อมูลตรรกะ คือสามารถใช้ ข้อมูลกายภาพมาสร้างข้อมูลตรรกะได้

เสวี เหลือบุญชู (2547, หน้า 131) กล่าวไว้ว่าฐานข้อมูล คือ แหล่งที่ใช้เก็บข้อมูล ที่มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีระบบ ภายในหน่วยความจำของระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งข้อมูลอาจเป็น ตัวอักษร ตัวเลข รูปภาพ หรือข้อมูลในรูปวัตถุ (object)

Ramakrishan (2000 อ้างอิงใน สัจญา ชีระเดชอุปถัมภ์, 2553, หน้า38) ได้กล่าวว่า ฐานข้อมูล หมายถึง การ รวบรวม ข้อมูลต้นฉบับและจำแนกออกเป็น 1 ข้อมูล หรือมากกว่าซึ่งมีความสัมพันธ์กับองค์ประกอบนั้น เช่น ฐานข้อมูลมหาวิทยาลัยก็จะบรรจุข้อมูลเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยนั้น ๆ

Raghu and Jokanes (2003, อ้างอิงใน สัจญา ชีระเดชอุปถัมภ์, 2553, หน้า 38) ได้กล่าวว่า ฐานข้อมูล (database) หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล ประเภทของข้อมูล ซึ่งเป็นรายละเอียดของหน่วยงานที่กระทำ นั้น เช่น ฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัยประกอบด้วย เอนทิตีของนักศึกษา เอนทิตีของรายวิชา และเอนทิตี ของห้องเรียน เป็นต้น

จากคำนิยามของนักวิชาการที่กล่าวไว้ข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าฐานข้อมูล หมายถึง การรวบรวมข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กันอยู่อย่างเป็นระบบและนำข้อมูลเหล่านั้นมาประมวลผล โดยคอมพิวเตอร์ให้เป็นสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมาใช้ประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่ง ตามความต้องการของผู้ใช้บริการ โดยฐานข้อมูลประกอบด้วยอักขระ (character) ที่รวมกันเป็นเขตข้อมูล (field) เขตข้อมูลรวมกันเป็นระเบียน (record) และระเบียนหลาย ๆ ระเบียนรวมกันเป็น

แฟ้มข้อมูล (file) แฟ้มข้อมูลหลาย ๆ แฟ้ม รวมกันเป็นฐานข้อมูล ก่อให้เกิดการใช้สารสนเทศร่วมกัน

ความสำคัญของฐานข้อมูล

การดำเนินชีวิตในปัจจุบันของมนุษย์ ย่อมมีกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อมูล ข่าวสาร หรือสารสนเทศต่างๆ โดยเฉพาะการนำข้อมูล สารสนเทศเหล่านั้นมาจัดเก็บเป็นฐานข้อมูล ก็จัดเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่ง ซึ่งการจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ให้เป็นระบบฐานข้อมูล ย่อมมีประสิทธิภาพมากกว่าการจัดเก็บข้อมูลในรูปของแฟ้มข้อมูล นอกจากนี้ระบบฐานข้อมูลยังมีความสำคัญอีกมากมาย ดังมีนักวิชาการของไทยและต่างประเทศได้กล่าวไว้ดังนี้

กิตติ ภัคดีวัฒนกุล และจำลอง ครุอุตสาหะ (2541, หน้า 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของฐานข้อมูลว่าเป็นส่วนที่สำคัญสำหรับระบบงานสารสนเทศที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการประมวลผลข้อมูล เนื่องจากเป็นส่วนหนึ่งที่ใช้เก็บข้อมูลต่าง ๆ ในระบบสารสนเทศ

นันทา วิทวุฒิกิติ (2536, หน้า 210-211) ฐานข้อมูลมีความสำคัญสรุปได้ 5 ประการ ดังนี้

1. เก็บข้อมูลได้มาก ในหน่วยความจำสำรองสามารถเก็บข้อมูลได้มาก หน่วยความจำสำรอง เช่น จานแม่เหล็ก ออปติคัลดิสก์ เลเซอร์ดิสก์ และซีดีรอม แผ่นบันทึกขนาดเล็กมากทำให้ประหยัดเนื้อที่ในการเก็บข้อมูลได้มากกว่าการเก็บในกระดาษ

2. สามารถจัดระบบ จัดกลุ่ม สามารถเปรียบเทียบข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพสูง

3. สามารถปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติมข้อมูลให้ทันสมัยได้ตลอดเวลา

4. การค้นคืนสารสนเทศสะดวก รวดเร็ว การเข้าถึง การค้นคืนข้อมูลเป็นไปอย่างสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง แม่นยำ

5. สืบค้นข้อมูลได้หลายระดับอย่างละเอียดกว้างขวาง โดยไม่จำกัดระยะเวลาและสถานที่ได้หลายๆ คนพร้อมกัน

ครุชิต มาลัยวงศ์ (2533, หน้า 16-17) ได้ให้ความสำคัญของฐานข้อมูลไว้ดังนี้

1. การเก็บบันทึกข้อมูลลงในฐานข้อมูล เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของฐานข้อมูล นั้นๆ

2. สามารถค้นหาข้อมูลใดๆ ที่ต้องการออกมาให้ใช้ได้ และถ้าหาไม่พบข้อมูลนั้น ก็จะสามารถบอกได้ว่าไม่มีข้อมูล

3. สามารถแก้ไข ปรับปรุง ลบ เพิ่มเติมข้อมูลได้

4. สามารถปกป้องคุ้มครองข้อมูลไม่ให้ถูกทำลายไปโดยบังเอิญ หรือถูกผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับแอบอ่าน เอาข้อมูลไปใช้

กิตติ ภัคดีวัฒนกุล (2542, หน้า 25-26) ยังได้ให้ความสำคัญของฐานข้อมูลไว้ดังนี้

1. ใช้ทดแทนสื่อสิ่งพิมพ์และสื่อโสตทัศนบ้างประเภทได้ อันเป็นการลดภาระเรื่องค่าใช้จ่ายในการจัดหา และการเพิ่มเนื้อที่ในการจัดเก็บ
2. ช่วยขยายพรมแดนแห่งการแสวงหาความรู้ใหม่ๆ ที่กระจุกกระจายอยู่ในแหล่งสารสนเทศทั่วโลก
3. การค้นคืนสารสนเทศจากฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์มีความสะดวกและรวดเร็วมาก จึงช่วยประหยัดเวลาในการศึกษาค้นคว้า
4. เป็นเครื่องมือช่วยชี้แนะแหล่งความรู้ที่อยู่ในรูปสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งเป็นการสนับสนุน ให้มีการค้นคว้าจากสื่อสิ่งพิมพ์ได้รวดเร็ว ถูกต้อง และตรงกับความต้องการ

จากที่มีนักวิชาการหลายท่านได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของฐานข้อมูล ดังนี้

1. จัดเก็บและบันทึกข้อมูล
2. ลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล
3. สามารถใช้ข้อมูลร่วมกันได้
4. ลดความขัดแย้งหรือแตกต่างกันของข้อมูล
5. ป้องกันการแก้ไขข้อมูลต่างๆ
6. ความถูกต้องของข้อมูลมีมากขึ้น
7. สะดวกในการสืบค้นข้อมูล
8. ป้องกันการสูญหายของข้อมูล หรือฐานข้อมูลถูกทำลาย
9. เกิดการประยุกต์ใช้ระบบสารสนเทศ

แสดงองค์ประกอบของฐานข้อมูล

ระบบฐานข้อมูลส่วนใหญ่เป็นระบบที่มีการนำระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการจัดเก็บ โดยมีโปรแกรมช่วยในการจัดการฐานข้อมูลเหล่านี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลตามความต้องการของผู้ใช้ องค์ประกอบของฐานข้อมูลแบ่งออกเป็น 5 ประเภทหลักดังนี้ (เอกพรพรณ ธีญญาวิณิชกุล, 2549, หน้า 5-7 ; จุไรรัตน์ วิสัยดี, 2546, หน้า 6-7)

1. ข้อมูล (data) ข้อมูลที่เก็บอยู่ในฐานข้อมูลจะถูกจัดเก็บในลักษณะเป็นแฟ้มข้อมูล โดยอาจมีได้หลายแฟ้มในระบบฐานข้อมูล ในระบบฐานข้อมูลเรียกแต่ละแฟ้มข้อมูลว่า ตาราง (table) แต่ละตารางจะมีความสัมพันธ์กับตารางอื่นๆ เพื่อประกอบกันทำหน้าที่เป็น

วัตถุประสงค์เพื่อไปสร้างสารสนเทศที่สมบูรณ์ เช่น ฐานข้อมูลของผู้ใช้บริการ อาจประกอบด้วย ตารางข้อมูลประวัติผู้ให้บริการ ตารางข้อมูลการใช้งานในแต่ละเดือน เมื่อถึงเวลาแจ้งหนี้การใช้บริการ จะต้องมีการดึงข้อมูลจำนวนเวลาที่ใช้บริการในแต่ละเดือน มาสรุปรายละเอียดและคำนวณ จากนั้นจะต้องส่งรายการดังกล่าวไปให้ผู้ให้บริการโดยเรียกคั่นที่อยู่จากตารางประวัติของผู้ใช้บริการ เป็นต้น

2. ฮาร์ดแวร์ (hardware) เป็นองค์ประกอบที่มีการสัมผัสโดยตรงกับ ผู้ใช้งาน เพื่อใช้สำหรับการจัดเก็บ ประมวลผลข้อมูล และแสดงผล เพื่อสร้างเป็นสารสนเทศสนับสนุนการทำงานของผู้ใช้ฮาร์ดแวร์ ในที่นี้อาจหมายถึง คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคล มินิคอมพิวเตอร์ เมนเฟรมคอมพิวเตอร์ รวมทั้งเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อในระบบเครือข่าย และอุปกรณ์รอบข้าง

การจัดเก็บข้อมูล เริ่มจากการป้อนข้อมูลเข้าสู่คอมพิวเตอร์ โดยอาศัยแป้น-พิมพ์และจอภาพเป็นหลัก แล้วเก็บลงหน่วยเก็บข้อมูล ได้แก่ เทปแม่เหล็ก จานแม่เหล็ก เมื่อมีการส่งประมวลผลข้อมูล ข้อมูลจากหน่วยจัดเก็บจะถูกคัดลอกส่งไปยังซีพียู (CPU) ทำการประมวลผล เช่น การคำนวณหายอดขายรายไตรมาสรายเดือน การเรียงลำดับข้อมูลรายชื่อนักศึกษา เป็นต้น และท้ายสุดอาจต้องมีการแสดงผลลัพธ์ออกทางจอภาพ หรือแสดงผลเป็นรายงานทางกระดาษ (print out) โดยอาศัยเครื่องพิมพ์

3. ซอฟต์แวร์ (software) เป็นชุดคำสั่งหรือโปรแกรมที่ถูกพัฒนาขึ้นมาให้ทำงานร่วมกับฮาร์ดแวร์ ซึ่งอาจหมายถึง ระบบปฏิบัติการ โปรแกรมจัดการฐานข้อมูล โปรแกรมประยุกต์ต่างๆ หรือโปรแกรมอำนวยความสะดวกต่างๆ

ผู้ใช้อีกจะเกี่ยวข้องกับโปรแกรมจัดการฐานข้อมูล หรือโปรแกรมประยุกต์ เป็นหลักขึ้นอยู่กับว่าจะใช้คอมพิวเตอร์ดำเนินการอะไร สำหรับการจัดเก็บข้อมูล ภายในฐานข้อมูล จะต้องกระทำผ่านโปรแกรมจัดการฐานข้อมูลที่เรียกว่า Database Management System (DBMS)

4. บุคลากร (person) บุคลากรผู้ใช้งานฐานข้อมูลสามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มใหญ่ ๆ ตามความชำนาญ และหน้าที่ ดังนี้

4.1 ผู้ใช้ระบบ (end user) หมายถึง ผู้ที่นำข้อมูลจากฐานข้อมูล ไปใช้ประโยชน์ อาจแบ่งผู้ใช้งานกลุ่มนี้ได้เป็น 2 ประเภท คือ ผู้ใช้ที่เรียกใช้ข้อมูลผ่านโปรแกรมกับผู้ใช้ที่เรียกคั่นข้อมูลจากฐานข้อมูลโดยตรง

4.2 ผู้เขียนโปรแกรม (application programmer) หมายถึง ผู้ที่ทำ หน้าที่เขียนโปรแกรมประยุกต์ติดต่อกับฐานข้อมูล เพื่อนำข้อมูลมาประมวลผล ตามความต้องการของผู้ใช้ระบบ

4.3 ผู้บริหารฐานข้อมูลหรือ DBA (database administrator) หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ควบคุมดูแลระบบฐานข้อมูล ตั้งแต่การกำหนดโครงสร้างของฐานข้อมูล วิธีการจัดเก็บ รูปแบบการเรียกใช้ข้อมูล การควบคุมความปลอดภัยของข้อมูล กฎระเบียบที่ใช้ในการควบคุมความถูกต้องของข้อมูล ตลอดจนการบำรุงรักษาระบบเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

5. ขั้นตอนการทำงาน (procedure) ขั้นตอนการทำงาน หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้ว่าจะใช้งานหรือสั่งให้ระบบทำงานอย่างไร อาจระบุกฎเกณฑ์การออกแบบและการใช้งานฐานข้อมูลไว้ด้วย โดยมากมักเขียนเป็นคู่มือหรือเอกสาร ขั้นตอนอาจประกอบด้วย การเข้าสู่ระบบ การใช้งานโปรแกรม การเริ่มต้นและการจบการทำงาน การทำสำรองข้อมูล การกู้ข้อมูล การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างข้อมูล การปรับปรุงประสิทธิภาพ เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีจุดหมายเหตุ

สัญญา ธีระเดชอุปลัมภ์ (2553, หน้า 37) กล่าวว่า จุดหมายเหตุ คือ เอกสารขององค์กร สถาบัน หน่วยงานของรัฐและเอกชนที่ได้จัดทำขึ้นหรือได้รับมาเพื่อการบริหารงาน การปฏิบัติ รวมถึงสิ่งพิมพ์ปฐมภูมิ ต้นฉบับตัวเขียน และทรัพยากรที่เป็นสิ่งตีพิมพ์และไม่ตีพิมพ์ที่ฉบับที่กเป็นหลักฐาน มีคุณค่าต่อการบริหาร ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณี การเงิน และกฎหมาย เป็นต้น ตลอดจนมีคุณค่าต่อการศึกษา วิจัยอีกด้วย จากคำที่กล่าวมาแล้วว่า ยังมีนักวิชาการได้กล่าวถึง จุดหมายเหตุ ไว้ดังนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2556, หน้า 298) ได้ให้ความหมายคำว่าจุดหมายเหตุถึงหนังสือบอกข่าวคราวที่เป็นไป รายงานหรือบันทึกเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น ความหมายของจุดหมายเหตุในแบบเดิมนี้อาจเกิดขึ้นจากธรรมเนียมการจดบันทึกเหตุการณ์ในสมัยโบราณที่มีราชสำนักเป็นศูนย์กลางการปกครองและได้จดบันทึกเหตุการณ์ของบ้านเมืองและปรากฏการณ์ธรรมชาติที่สำคัญหรือที่แปลกประหลาดจุดหมายเหตุตามความหมายนี้จึงเป็นหลักฐานที่ให้ข้อมูลทางประวัติศาสตร์ เช่นเดียวกับพงศาวดาร ปฐมต่าง ๆ คำให้การ บันทึกประจำวัน ฯลฯ

กรมศิลปากร (2542, หน้า 4) ได้ให้ความหมายคำว่า จุดหมายเหตุตามหลักวิชาการตรงกับคำว่า Archives (อ่านว่า“อาร์ไคฟ์ส์”) ซึ่งองค์กรสถาบัน หน่วยงาน และนักวิชาการและนักวิชาชีพจุดหมายเหตุได้กำหนดความหมายไว้ต่างๆ กันตามบริบทและตามพัฒนาการของศาสตร์ เช่น

พระราชบัญญัติจุดหมายเหตุแห่งชาติ (2556, หน้า 1) ได้อธิบายว่า จุดหมายเหตุหมายถึง เอกสารที่สิ้นกระแสการใช้งานและได้รับการประเมินคุณค่าว่าควรแก่การเก็บรักษา

และอนุรักษ์ไว้เพื่อเป็นมรดกทางวัฒนธรรมด้านประวัติศาสตร์ของชาติ และเพื่อประโยชน์ในการศึกษา การค้นคว้า หรือการวิจัย ซึ่งกรมศิลปากรได้จัดทำทะเบียนไว้เป็นเอกสารจดหมายเหตุ

ชลธิชา สุทธิจันทร์กุล (2524, หน้า 71) ได้กล่าวว่าจดหมายเหตุ คือ เอกสารที่องค์กรของรัฐหรือหน่วยงานของเอกชนผลิตขึ้นเพื่อใช้ในการบริหารงานและได้มีการจัดเก็บรักษาไว้เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าข้อมูล

ชลธิชา สุทธิจันทร์กุล (2524, หน้า 71) ได้กล่าวว่าจดหมายเหตุ หมายถึง เอกสารของหน่วยงานราชการหรือสถาบันเอกชน ซึ่งมีคุณค่าควรเก็บรักษาไว้เป็นการถาวร เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าวิจัยหรือเป็นเอกสารที่ควรเก็บรักษาไว้ในหอจดหมายเหตุ

อดอล์ฟ เบรเนเค (Adolf Brennecke) (2009, อ้างอิงใน สัญญา ธีระเดชอุปถัมภ์, 2553, หน้า 38) ได้กล่าวว่า จดหมายเหตุ ได้แก่ รายงาน หรือเอกสารทั้งหลายที่เป็นผลจากการดำเนินงานขอหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ทั้งที่เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดไว้ หรือเป็นการดำเนินงานทางธุรกิจก็ตาม โดยที่เอกสารเหล่านั้นสมควรเก็บรักษาไว้อย่างถาวร เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลและหลักฐานในการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวของอดีต

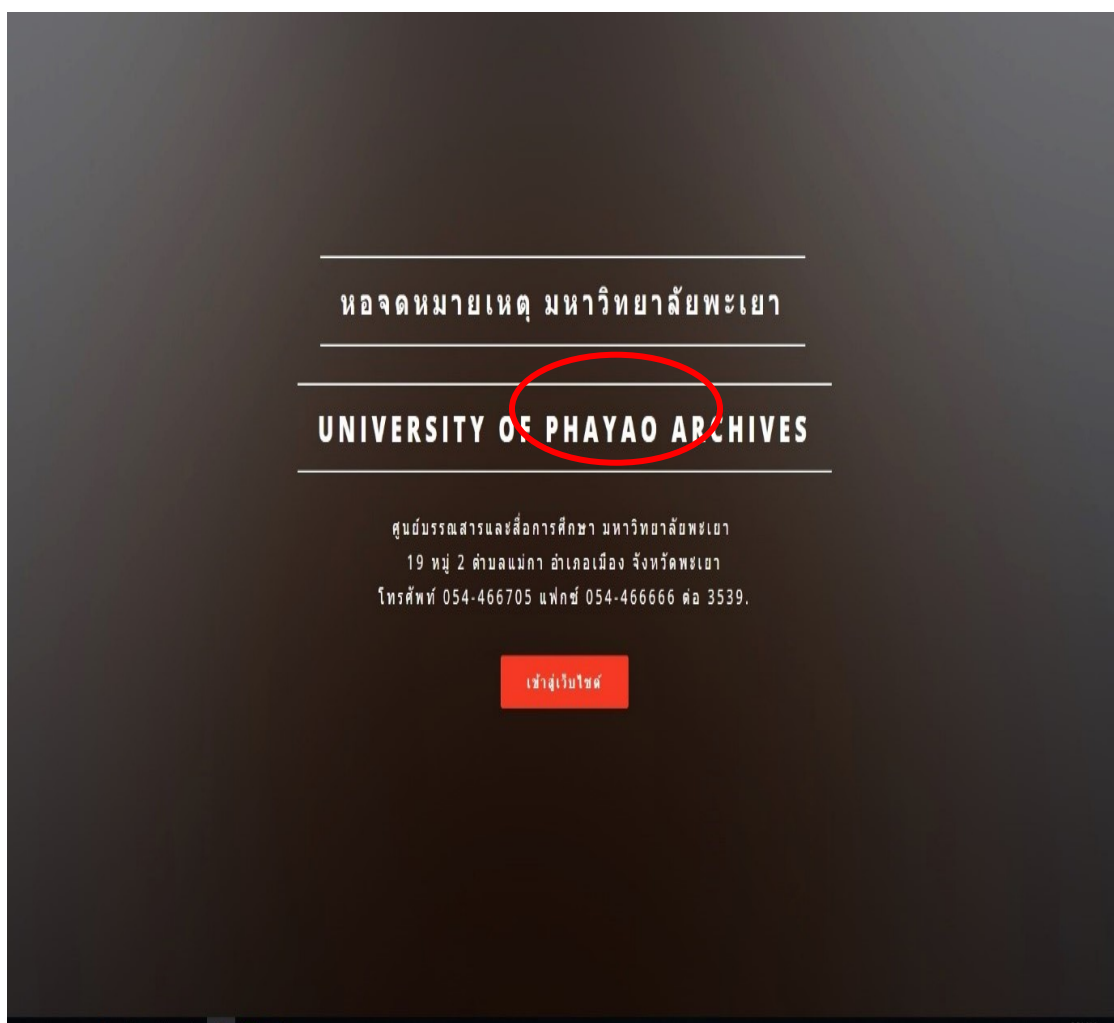
สัญญา ธีระเดชอุปถัมภ์ (2553, หน้า 38) กล่าวว่า นอกจากคำที่เกี่ยวกับจดหมายเหตุ จะพบคำที่เกี่ยวข้องกับจดหมายเหตุ คือ เอกสาร ตรงกับภาษาอังกฤษว่า records หมายถึง หนังสือเอกสาร แผนที่ ภาพถ่าย สื่อคอมพิวเตอร์ สื่อโสต-ทัศน์ และวัตถุอื่นทั้งหมดที่หน่วยงานองค์กร และสถาบันได้จัดทำขึ้นหรือรับไว้ใน การปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายหรือในการดำเนินธุรกิจ เพื่อเป็นหลักฐานหรือเพื่อสะท้อนถึงหน้าที่ นโยบาย การตัดสินใจ การดำเนินงาน การปฏิบัติงานและกิจกรรมของหน่วยงานองค์กรและสถาบัน หรือเพื่อให้สารสนเทศอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าวิจัย

จากคำจำกัดความของนักวิชาการของไทยและต่างประเทศ สรุปได้ว่าจดหมายเหตุ หมายถึง เอกสารต้นฉบับซึ่งเป็นวัสดุตีพิมพ์และวัสดุไม่ตีพิมพ์ทั้งหลายซึ่งการจัดทำเบื้องต้นจัดทำขึ้นโดยหน่วยงานทั้งของทางราชการ สถาบัน เอกชน และองค์กรต่างๆ ซึ่งมีค่าควรแก่การเก็บรักษาไว้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้า บางครั้งเรียกว่า “เอกสารจดหมายเหตุ” ดังนั้น เอกสารจดหมายเหตุอาจจะอยู่ในรูปของจดหมายเหตุโต้ตอบ บันทึกรหัส ข้อความ หนังสือ ภาพวาด ภาพถ่าย ฟิล์ม เสียงบันทึก วีดิทัศน์ ก็ได้ และหมายความรวมถึงสถานที่เก็บรักษาเอกสารเหล่านั้นด้วย ในส่วนของเอกสารที่เป็นของรัฐบาลหน่วยงานราชการและองค์กรระหว่างประเทศนั้น ถ้ามีการจัดพิมพ์เผยแพร่เอกสารจดหมายเหตุเหล่านั้นก็จะกลายเป็นสิ่งพิมพ์รัฐบาล (government document)

วิธีการใช้งานฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา

1. เข้าสู่ระบบ โดยการพิมพ์ที่อยู่ของเว็บไซต์ระบบ หรือ URL ลงในช่อง Address Bar ของโปรแกรม Internet Browser ดังนี้คือ <http://www.clm.up.ac.th/Archives> และกดปุ่ม Enter
2. โปรแกรม Internet Browser จะนำเราเข้ามาสู่หน้าแรกของระบบจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัย ดังรูป

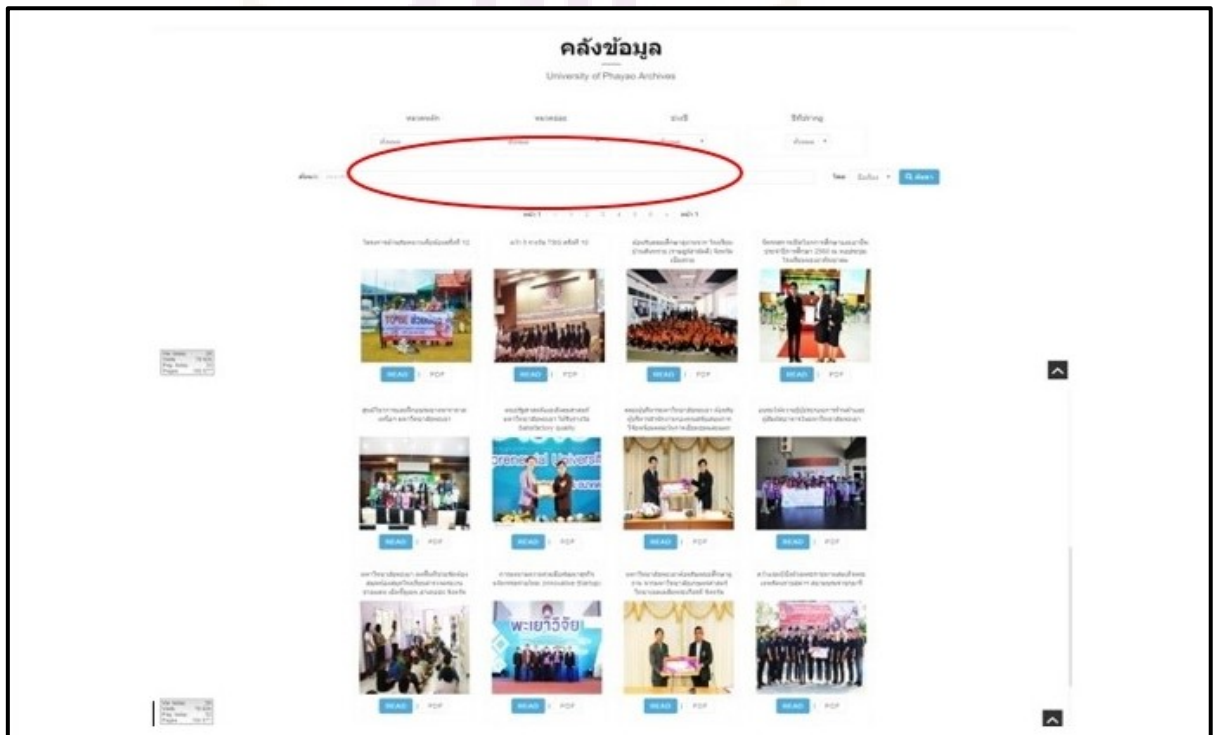
รูปที่ 1 แสดงหน้าแรกของระบบจดหมายเหตุมหาวิทยาลัย

หอจดหมายเหตุ

รูปที่ 2 เมื่อคลิกปุ่มเข้าสู่เว็บไซต์

3. เมื่อคลิกเข้าสู่ปุ่มเว็บไซต์ จะมีเมนูให้เลือกค้นหาอยู่ด้านบน เราสามารถค้นหาข่าวที่เราต้องการได้โดยคลิกที่ปุ่มคลังข้อมูล

รูปที่ 3 แสดงหน้าจอการค้นหาข่าวที่เราต้องการ

กองกลาง ม.พะเยา ร่วมสร้างฝายชะลอน้ำ ตามรอยพ่อสิบสานพระราชปณิธาน
ในหลวงรัชกาลที่ ๙

วันที่ 30 พฤษภาคม 2561 นางณัฐธิดา ชวน่าน ผู้อำนวยการกองกลาง นำทีมบุคลากรกองกลางเข้าร่วมกิจกรรม 1 คณะ 1 ฝายชะลอน้ำ ตามรอยพ่อสิบสานพระราชปณิธานในหลวงรัชกาลที่ 9 ณ บ้านใช้ หมู่ที่ 2 ตำบลแม่มาเรือ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อฟื้นฟูและอนุรักษ์พื้นที่บริเวณป่าต้นน้ำให้มีความสมบูรณ์และมีความชุ่มชื้นให้กับป่าโดยรอบมหาวิทยาลัยพะเยา การสร้างฝายชะลอน้ำในครั้งนี้มีจิตอาสาเป็นตัวแทนจากมหาวิทยาลัยพะเยา ทำกิจกรรมร่วมกับชาวบ้านใช้หลายหน่วยงาน เช่น กองกลาง กองกิจการนิสิต กองคลัง คณะนิติศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์ และนิสิตชมรมรากแก้ว เป็นการทำงานร่วมกับชุมชนอย่างแท้จริง และยังได้บริจาคน้ำดื่มยูเอชเอ น้ำดื่มของมหาวิทยาลัยพะเยา เพื่อใช้ในโครงการกิจกรรมดังกล่าวด้วย

ภาพ : ธิดาเดือน อุตยานะ

ข้อมูล/ข่าว : ธิดาเดือน อุตยานะ

รูปที่ 4 แสดงหน้าจอข่าวที่เราค้นหา

4. เมื่อคลิกเข้าสู่ปุ่มคลังข้อมูล หน้าเว็บคลังข้อมูลจะปรากฏขึ้นมา เราสามารถค้นหาข่าวที่เราต้องการได้โดยพิมพ์ชื่อเรื่องข่าวลงในช่องค้นหา หน้าเว็บก็จะแสดงข่าวและรายละเอียดของข่าวที่เราต้องการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นภวรรณ ศรีจันทร์นิตย์ (2549) ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งหอจดหมายเหตุจังหวัดของไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการบริหารการจัดการเอกสารและการจัดเก็บเอกสารจดหมายเหตุของหน่วยงานระดับสำนักและกองต่างๆ จำนวน 38 แห่ง ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด 5 จังหวัด คือ จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดจันทบุรี จังหวัดสุพรรณบุรี และจังหวัดตรัง โดยใช้แบบสำรวจข้อมูล ศึกษาความคิดเห็น ความพร้อมและความต้องการของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการจัดตั้งหอจดหมายเหตุจังหวัด จำนวน 12 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และศึกษาความคิดเห็นและความต้องการของบุคคลผู้มีชื่อเสียงในจังหวัด จำนวน 85 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติงานการจัดเก็บเอกสารของหน่วยงานระดับสำนักและกองต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนใหญ่ไม่มีการกำหนดหน่วยงานให้มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดเก็บเอกสารโดยตรง มีการใช้ระบบการจัดเก็บเอกสารตั้งแต่ 1-3 ระบบ ระบบที่ใช้มากที่สุดคือ ระบบการจัดเก็บตามหัวเรื่อง ครุภัณฑ์ที่ใช้จัดเก็บเอกสารมีหลายประเภท โดยจัดเก็บเอกสารทั้งที่อยู่ในระหว่างปฏิบัติและปฏิบัติเสร็จสิ้นแล้วไว้ภายในห้องทำงาน และบางส่วนนำไปจัดเก็บไว้ในห้องจัดเก็บเอกสารรวมของกอง ทั้งนี้เอกสารที่ปฏิบัติเสร็จสิ้นแล้วยังคงจัดเก็บไว้เช่นเดิม ไม่มีการคัดเลือกเอกสาร เพื่อดำเนินการทำลายหรือจัดเก็บเป็นเอกสารจดหมายเหตุ

2. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าควรมีการจัดตั้งหอจดหมายเหตุจังหวัด แต่ยังไม่พร้อมในการจัดตั้ง เนื่องจากไม่มีนโยบายการจัดตั้งและขาดบุคลากรดำเนินงาน ด้านความต้องการในเรื่องรูปแบบของหอจดหมายเหตุจังหวัด ควรจะดำเนินการจัดเก็บเอกสารจดหมายเหตุ รวมทั้งศิลปวัตถุหรือหัตถกรรมพื้นบ้านและจัดแสดงในรูปแบบพิพิธภัณฑ์ท้องถิ่นควบคู่กันไป โดยรวบรวมและรับมอบเอกสารจดหมายเหตุจากองค์กรปกครองท้องถิ่น องค์กรเอกชน และเอกสารของบุคคลสำคัญในจังหวัด และให้บริการแก่ประชาชนทั่วไป

3. บุคคลผู้มีชื่อเสียงในจังหวัดทั้ง 5 จังหวัด เห็นว่าควรมีการจัดตั้งหอจดหมายเหตุจังหวัด โดยเสนอให้อยู่ในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและร่วมดำเนินการกับหน่วยงานราชการในจังหวัด ทั้งนี้เห็นว่าปัญหาในการจัดตั้งหอจดหมายเหตุจังหวัดคือ การขาดงบประมาณ และขาดบุคลากรที่มีความรู้ทางด้านงานจดหมายเหตุ โดยเสนอให้มีรูปแบบคือ มีการกำหนดนโยบายในการดำเนินงานของหอจดหมายเหตุจังหวัดเป็นการเฉพาะ และมีเอกสารประเภทภาพถ่ายที่สำคัญ และเอกสารของบุคคลสำคัญในจังหวัดไว้ให้บริการด้วย วิธีการสืบค้นรายการเอกสารควรเป็นการสืบค้นทางอินเทอร์เน็ต และบัญชีรายการเอกสาร มีการจัดกิจกรรม

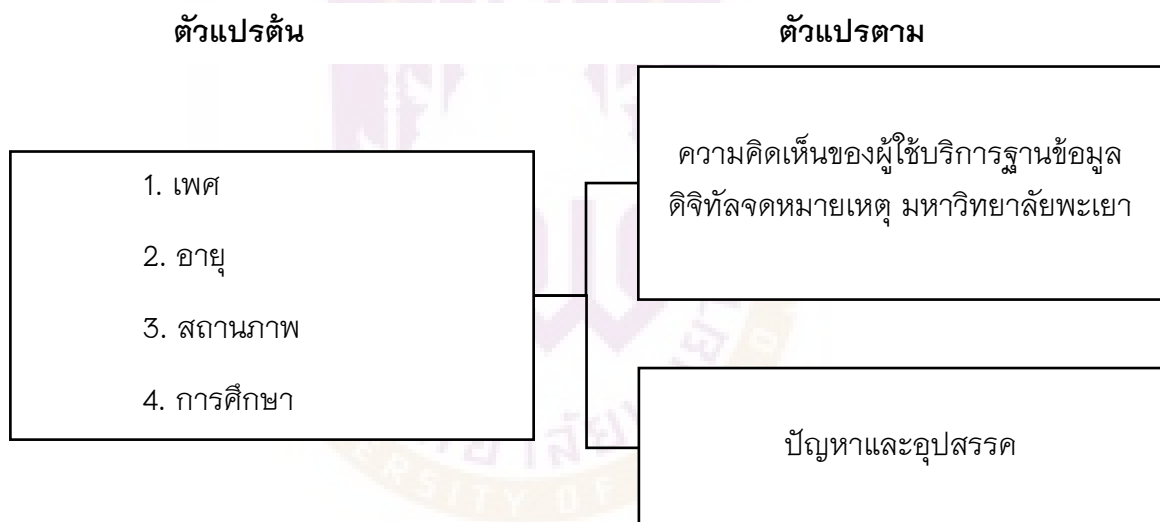
เผยแพร่เอกสารจดหมายเหตุด้วยการจัดแสดงนิทรรศการภาพเก่า การนำชมกิจกรรมภายในหอจดหมายเหตุจังหวัด หรือการนำชมสถานที่สำคัญในจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับเอกสารจดหมายเหตุที่มีในหอจดหมายเหตุจังหวัด

สัญญา อีระเดชอุปถัมภ์ (2553) ได้ทำวิจัยเรื่องการพัฒนากระบวนการพื้นฐานข้อมูลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา พบว่าการพัฒนาระบบฐานข้อมูลจดหมายเหตุและประเมินประสิทธิภาพของระบบฐานข้อมูลจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยใช้ฐานข้อมูลมายเอสคิวแอล (MySQL) ภาษาพีเอชพี (PHP) และภาษาเอชทีเอ็มแอล (HTML) ในการพัฒนาฐานข้อมูลผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับการพัฒนาระบบฐานข้อมูล กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมินประสิทธิภาพของฐานข้อมูลที่สร้างขึ้นเป็นคณาจารย์ บุคลากรและนักศึกษา จำนวน 394 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประเมินประสิทธิภาพในการทำงานของระบบและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในส่วนของการจัดการฐานข้อมูล พบว่าการออกแบบตัวอักษรมีขนาดที่เหมาะสม ใช้สีพื้นและสีตัวอักษรอ่านง่ายและสบายตา การจัดวางข้อมูลต่างๆ ที่เป็นระบบ ไม่ซับซ้อนและมีจุดเด่นในการนำเสนอรายละเอียดของระบบ การใช้งานฐานข้อมูล สามารถตอบสนองการใช้งานได้เป็นอย่างดี โดยผู้ใช้งานไม่มีปัญหาเรื่องความซับซ้อนของตัวระบบในเรื่องการรักษาความปลอดภัยและลักษณะของสิทธิในเข้าถึงข้อมูลตอบสนองต่อผู้ใช้ได้หลายๆ ระดับ ระบบการใช้งานมีความเสถียรภาพ ส่วนในประสิทธิภาพการทำงานของระบบ ในการสืบค้นข้อมูลมีความรวดเร็วถูกต้องแม่นยำ ระยะเวลาที่ใช้ในการแสดงผลต่อระเบียบใช้เวลาไม่นาน ระยะเวลาในการโหลดข้อมูลเอกสารรวดเร็ว ส่วนความพึงพอใจของผู้ใช้พบว่ามีความพึงพอใจในระดับดีต่อรูปแบบการนำเสนอ เมนูที่ใช้งานง่าย ตัวอักษรสี มีความชัดเจนใช้งาน มีรูปแบบการค้นสืบได้หลากหลายรูปแบบ มีการสืบค้นที่ถูกต้อง ตรงตามที่ต้องการและรวดเร็ว พร้อมทั้งเอกสารฉบับเต็มที่ให้ค้นหาทั้งรูปภาพของเนื้อหาและนำไปใช้ประโยชน์ได้ ตรงกับความต้องการของผู้ใช้

หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์ (2555) ได้ทำวิจัยเรื่องการใช้งานฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาภาคปกติระดับปริญญาโทมากที่สุด เมื่อจำแนกตามคณะพบว่า เป็นอาจารย์และนักศึกษาสังกัดคณะ รัฐประศาสนศาสตร์มากที่สุด อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่ใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในระดับน้อย โดยฐานข้อมูลที่อาจารย์และนักศึกษาใช้มากที่สุดคือ ProQuest Dissertation & Theses และทราบว่าสำนักบรรณสารสนเทศการพัฒนามีการบริการฐานข้อมูล

อิเล็กทรอนิกส์จากเว็บไซต์ของสำนักบรรณสารการพัฒนา ส่วนใหญ่เรียนรู้วิธีการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง เข้าถึงฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วยการสืบค้นผ่านเว็บไซต์ของสำนักบรรณสารการพัฒนา อาจารย์และนักศึกษาส่วนใหญ่สืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ด้วยตนเอง โดยต้องการผลการสืบค้นในรูปแบบเอกสารฉบับเต็ม และสืบค้นฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่สำนักบรรณสารการพัฒนา ในช่วงเวลา 16.01–22.00 น. โดยเฉลี่ยครั้งละ 30 นาที – 1 ชั่วโมง อาจารย์และนักศึกษามีปัญหาในการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในระดับปานกลาง โดยปัญหาที่พบมากที่สุดคือ ไม่สามารถสืบค้นเอกสารฉบับเต็มได้ อาจารย์และนักศึกษาต้องการการบริการเกี่ยวกับการใช้ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในระดับสูง โดยต้องการให้ห้องสมุดปรับปรุงระบบเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพ มากที่สุด

กรอบแนวคิดในการวิจัย

รูปที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เกี่ยวกับความคิดเห็นของนิสิตและบุคลากรที่มีต่อการใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. การนำเสนอผลการวิจัย

ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาประชากร ได้แก่ ผู้ใช้นิสิตและบุคลากร มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 1,685 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
บุคลากร	85	70
นิสิต	1,600	310
รวม	1,685	380

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ดังมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วารสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในทางวิชาการ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2 สร้างแบบสอบถาม และนำเสนออาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัยเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ความครอบคลุมของเนื้อหา สำนวน ภาษา และนำมาปรับปรุงแก้ไข เมื่อแก้ไขแล้วเสนออาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง

1.3 นำแบบสอบถาม ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ประกอบด้วย 1. รศ.เปรมวิทย์ วิวัฒน์เศรษฐ์ 2. ผศ.ดร.พรพรรณ จันทร์แดง 3. อาจารย์สุพรรณ สุริยะ

1.4 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและอาจารย์ผู้ควบคุมงานวิจัย แล้วนำแบบสอบถามดังกล่าวเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2. แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามแบบ (Checklist) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ใช้บริการ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) ระดับตามแบบของลิเคิร์ท (Likert's Scale) และลักษณะของคำถามกำหนดให้ผู้ตอบได้เลือกตอบ (Checklist) คือ

คะแนน 5 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด

คะแนน 4 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจมาก

คะแนน 3 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจปานกลาง

คะแนน 2 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อย

คะแนน 1 หมายถึง มีระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม คำถามปลายเปิด (open – ended Questions) โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามให้ข้อเสนอแนะความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลช่วงเวลาเดียว (Cross-sectional approach) คือ ปีการศึกษา 2560 โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้นิสิตและบุคลากรตอบจำนวน 380 ชุด แบ่งออกเป็น

1. บุคลากร คณะต่างๆ ของมหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 70 คน
2. นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 310 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการโดย เตรียมแบบสอบถามเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้นิสิตและบุคลากร ใช้เวลาดำเนินการจัดทำสำเนาแบบสอบถามในช่วงเดือนมีนาคม 2560 จากนั้นดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามในช่วง เดือนพฤษภาคม – มิถุนายน 2560

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา มาวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลดำเนินการด้วยโปรแกรม SPSS/PC คำนวณค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์โดยใช้การแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา ($\bar{x}$), ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละการแปลผลค่าเฉลี่ยข้อคำถามในเกณฑ์ ระดับความคิดเห็น ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 99)

4.51 – 5.00	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
2.51 – 3.50	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
1.51 – 2.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
1.00 – 1.50	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

การนำเสนอผลการวิจัย

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบการบรรยายในลักษณะความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา จากแบบสอบถามนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	178	46.8
หญิง	202	53.2
รวม	380	100
2. อายุ		
20 – 30 ปี	325	85.5
31 – 40 ปี	47	12.4
41 ปี ขึ้นไป	8	2.1
รวม	380	100

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>3. ระดับการศึกษา</u>		
ปริญญาตรี/กำลังศึกษาระดับปริญญาตรี	349	91.8
ปริญญาโท	31	8.2
รวม	380	100

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
<u>4. สถานภาพ</u>		
บุคลากรมหาวิทยาลัยพะเยา	70	18.4
นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา	310	81.6
รวม	380	100

จากตารางที่ 4.1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 380 คน เป็นเพศหญิง จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 53.2 เพศชายจำนวน 178 คน คิดเป็นร้อยละ 46.8

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 20 – 30 ปี มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 85.5 รองลงมามีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.4 และกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนน้อยที่สุดมีอายุอยู่ในช่วง 41 ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 2.1

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีและกำลังศึกษาระดับปริญญาตรีมีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 91.8 รองลงมาคือระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 8.2

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา คิดเป็นร้อยละ 81.6 รองลงมาคือบุคลากรมหาวิทยาลัยพะเยา คิดเป็นร้อยละ 18.4

ตอนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมาย มหาวิทยาลัย

พะเยา

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมาย มหาวิทยาลัยพะเยา

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	SD	ระดับ ความพึง พอใจ
1. ลักษณะของระบบฐานข้อมูล			
- ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลในระบบ	3.60	.357	มาก
- ความเป็นปัจจุบันของฐานข้อมูลในระบบ ฐานข้อมูล	3.72	.359	มาก
- ความชัดเจนของข้อมูล	3.89	.435	มาก
- ความน่าเชื่อถือของข้อมูลในระบบฐานข้อมูล	3.99	.390	มาก
- ความน่าสนใจของข้อมูลในฐานข้อมูล	3.69	.371	มาก
- ความหลากหลายของข้อมูล	3.69	.598	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.76	.418	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจดหมายเหตุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความน่าเชื่อถือของข้อมูลในระบบฐานข้อมูล ($\bar{x}=3.99$) มากที่สุด รองลงมาคือด้านความชัดเจนของข้อมูลอยู่ ($\bar{x}=3.89$) และด้านความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลในระบบ ($\bar{x}=3.60$) น้อยที่สุด

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นด้านการจัดระบบฐานข้อมูล

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
2. การจัดระบบฐานข้อมูล			
- ความเหมาะสมของรูปแบบที่ใช้ในฐานข้อมูล	3.74	.349	มาก
ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
- ความสะดวกในการใช้งานระบบฐานข้อมูล	3.68	.325	มาก
- การนำเสนอข้อมูลในฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ	3.69	.318	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.70	.331	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นด้านการจัดการระบบฐานข้อมูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความเหมาะสมของรูปแบบที่ใช้ในฐานข้อมูล ($\bar{x}=3.74$) มากที่สุด รองลงมาคือด้านการนำเสนอข้อมูลในฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ ($\bar{x}=3.69$) และด้านความสะดวกในการใช้งานระบบฐานข้อมูล ($\bar{x}=3.68$) น้อยที่สุด

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้บริการระบบฐานข้อมูล

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
3. การให้บริการระบบฐานข้อมูล			
- ความปลอดภัยของฐานข้อมูลที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้	3.80	.316	มาก

ประเด็นคำถาม	$\bar{x}$	SD	ระดับความคิดเห็น
- สามารถค้นหาหรือเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ง่าย	3.49	.251	มาก
- กำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล ได้อย่างเหมาะสม	3.93	.473	มาก
รวมค่าเฉลี่ย	3.74	.347	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความความคิดเห็นด้านการให้บริการฐานข้อมูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล ได้อย่างเหมาะสม ($\bar{x}=3.93$) มากที่สุด รองลงมาคือด้านความปลอดภัยของฐานข้อมูลที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ ($\bar{x}=3.80$) และด้านสามารถค้นหาหรือเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ง่าย ($\bar{x}=3.49$) น้อยที่สุด

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรค

1. ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับข้อมูลในฐานข้อมูล

- รูปภาพบางไฟล์มีขนาดใหญ่เกินความจำเป็นควรปรับให้พอดีกับข่าว
- ตัวอักษรขนาดเล็กเกินไปควรปรับให้มีขนาดพอดี เพื่อความสวยงาม อ่านง่าย และควรมีระเบียบ ปรับตัวอักษรให้มีขนาดมาตรฐานเดียวกันทั้งหมด

2. การให้บริการฐานข้อมูล

- ข้อมูลในคลังข้อมูลไม่ได้มีการอัปเดตให้เป็นปัจจุบัน ควรอัปเดตข้อมูลให้เป็นปัจจุบันมากกว่านี้ เพื่อให้คลังข้อมูลมีข้อมูลข่าวที่เป็นเหตุการณ์ปัจจุบัน

บทที่ 5

บทสรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา และศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยทำการศึกษาประชากร ได้แก่ นิสิตและบุคลากร มหาวิทยาลัยพะเยา จำนวน 1,685 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie และ Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 43) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 380 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling)

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุอยู่ในช่วง 20-30 ปี มีวุฒิศึกษาระดับปริญญาตรี

2. ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา

2.1 ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับลักษณะของระบบฐานข้อมูล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อจดหมายเหตุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.76$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับ ดังนี้ ด้านความน่าเชื่อถือของข้อมูลในระบบฐานข้อมูล อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.99$) ด้านความชัดเจนของข้อมูลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.89$) และด้านความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลในระบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.60$) ตามลำดับ

2.2 ด้านการจัดระบบฐานข้อมูล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ได้แสดงความคิดเห็นด้านการจัดการระบบฐานข้อมูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.70$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านความ

เหมาะสมของรูปแบบที่ใช้ในฐานข้อมูลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.74$) ด้านการนำเสนอข้อมูลในฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.69$) และด้านความสะดวกในการใช้งานระบบฐานข้อมูลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.68$) ตามลำดับ

2.3 ด้านการให้บริการระบบฐานข้อมูล พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ได้แสดงความคิดเห็นด้านการให้บริการฐานข้อมูล ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.74$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากเรียงตามลำดับดังนี้ ด้านกำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล ได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.93$) ด้านความปลอดภัยของฐานข้อมูลที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.80$) และด้านสามารถค้นหาหรือเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ง่าย อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.49$) ตามลำดับ

3. ปัญหาและอุปสรรค

จากการรวบรวมความคิดเห็นของนิสิต และบุคลากร มหาวิทยาลัยพะเยา ได้พบปัญหาและอุปสรรค ดังนี้

3.1 ด้านข้อมูลในฐานข้อมูล รูปภาพบางไฟล์ใหญ่เกินไปควรปรับให้พอดี ควรปรับตัวอักษรให้มีขนาดใหญ่ขึ้น

3.2 ด้านการให้บริการฐานข้อมูล ข้อมูลควรทำให้เป็นปัจจุบันมากกว่านี้

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้ออกแบบและพัฒนาระบบและผู้รับผิดชอบงานจดหมายเหตุควรปรึกษาทำความเข้าใจกันอย่างต่อเนื่องเป็นการติดตามและสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางแก้ไข รวมถึงการพัฒนาระบบฐานข้อมูลจดหมายเหตุดิจิทัล เพื่อให้เหมาะสมกับการนำไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

- กรมศิลปากร. (2542). **วิชาการพื้นฐานการบริหารและจัดการงานจดหมายเหตุ**. กรุงเทพฯ: กรมศิลปากร.
- กิตติ ภัคดีวัฒนกุล. (2542) **คัมภีร์ระบบสารสนเทศ**. กรุงเทพฯ: เคพีที คอมพ์ แอนด์ คอนซัลท์.
- กิตติ ภัคดีวัฒนกุล และจำลอง ทรูอุตสาหะ. (2541). **การออกแบบฐานข้อมูล**. กรุงเทพฯ: ไทยเจริญการพิมพ์.
- กิตติ ภัคดีวัฒนกุล และพินิตา พานิชกุล. (2546). **คัมภีร์การวิเคราะห์และออกแบบระบบ**. กรุงเทพฯ: เคพีที แอนด์ คอนซัลท์.
- ครรชิต มาลัยวงศ์. (2539). **ไอทีเพื่อประชาชน**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล. (2524). **จดหมายเหตุ: การจัดและบริการ**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นันทา วิทวุฒิศักดิ์. (2536). **สารนิเทศเพื่อการศึกษาค้นคว้า**. กรุงเทพฯ: ดี.ดี บู้คส์ไตร์.
- นันทนี แขวงโสภาก และวดิน เพิ่มทรัพย์. (2544). **อินไซต์ Access 2000: Visual guide & step by step**. กรุงเทพฯ: โปรวิชั่น.
- นพมาศ ธีรเวดิน. (2542). **จิตวิทยาสังคมกับชีวิต (พิมพ์ครั้งที่ 2)**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นภวรรณ ศรีจันทร์นิตย์. (2549). **ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งหอจดหมายเหตุจังหวัดของไทย**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยศิลปากร, กรุงเทพฯ.
- นิรันดร์ ปรัชญกุล. (2547). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลบ้านฉาง**. วิทยานิพนธ์ รป.ม. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- น็อน กลินรัตน์. (2525). **จิตวิทยาเบื้องต้น**. ขอนแก่น: ภาควิชาจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พัชรี พันตาวงษ์. (2536). **การใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในการจัดเก็บและค้นคืนวัสดุจดหมายเหตุ ของโครงการจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยศิลปากร**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พระมหาเอกมร ฐิตปญโญ (คงตางาม). (2553). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามหลักสาราณียธรรม ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในอำเภอดอนมดแดง จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ ropic. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, อุบลราชธานี
- สัญญา ธีระเดชอุปถัมภ์. (2553). **การพัฒนาระบบฐานข้อมูลจดหมายเหตุมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา, กรุงเทพฯ.
- หทัยกานต์ วงศ์สวัสดิ์. (2555) **การใช้งานฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ของอาจารย์และนักศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์**. กรุงเทพฯ: สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- อรสา หนูกระแสร์. (2557). **ความคิดเห็นของประชาชนต่อคุณภาพการบริการของธนาคารออมสินสาขาจันทบุรี**, วิทยานิพนธ์ ropic. มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.

ภาคผนวก

แบบสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัย

พะเยา ปีการศึกษา 2560

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไป

1. เพศ

- ชาย หญิง

2. อายุ

- 20 - 30 ปี 31 - 40 ปี 40 ปีขึ้นไป

3. สถานภาพ

- นิสิตมหาวิทยาลัยพะเยา บุคลากรมหาวิทยาลัยพะเยา

4. การศึกษา

- ระดับปริญญาตรี ระดับปริญญาโท ระดับปริญญาเอก

ส่วนที่ 2 ระดับความคิดเห็นของผู้ใช้บริการฐานข้อมูลดิจิทัลจดหมายเหตุ มหาวิทยาลัยพะเยา

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

คำชี้แจงระดับการมีส่วนร่วม : 1 = น้อยที่สุด 2 = น้อย 3 = ปานกลาง 4 = มาก 5 = มากที่สุด

ลำดับ ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
1	ลักษณะของระบบฐานข้อมูล					
	ความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลในระบบ					
	ความเป็นปัจจุบันของฐานข้อมูลในระบบฐานข้อมูล					
	ความชัดเจนของข้อมูล					
	ความน่าเชื่อถือของข้อมูลในระบบฐานข้อมูล					
	ความน่าสนใจของข้อมูลในฐานข้อมูล					
	ความหลากหลายของข้อมูล					

ลำดับ ที่	รายการ	ระดับความพึงพอใจ				
		5	4	3	2	1
2	การจัดระบบฐานข้อมูล					
	ความเหมาะสมของรูปแบบที่ใช้ในฐานข้อมูล					
	ความสะดวกในการใช้งานระบบฐานข้อมูล					
	การนำเสนอข้อมูลในฐานข้อมูลอย่างเป็นระบบ					
3	การให้บริการระบบฐานข้อมูล					
	ความปลอดภัยของฐานข้อมูลที่ไม่สามารถเปลี่ยนแปลงได้					
	สามารถค้นหาหรือเข้าถึงข้อมูลที่ต้องการได้ง่าย					
	กำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงข้อมูล ได้อย่างเหมาะสม					

ส่วนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรค

3.1 ข้อมูลในฐานข้อมูล

.....

.....

.....

.....

3.2 การให้บริการฐานข้อมูล

.....

.....

.....

.....

14. ประวัติของผู้ดำเนินการวิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นางสุพร ทิพย์จักร์
เกิดเมื่อ	9 กันยายน 2505
สถานที่เกิด	บ้านแม่กาห้วยเคียน ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	345 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา
ตำแหน่งหน้าที่	นักเอกสารสนเทศ
สถานที่ทำงาน	ศูนย์บรรณสารและสื่อการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
ประวัติการศึกษา	มัธยมศึกษา โรงเรียนพะเยาพิทยาคม ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ปริญญาโท มหาวิทยาลัยนเรศวร วิทยาเขตสารสนเทศพะเยา

